

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Mesta Veľký Šariš**, zastúpeného JUDr. Alojzom Naništom, advokátom v Prešove, Sládkovičova 8, proti žalovanému P. J., podnikateľovi podnikajúcemu pod obchodným menom **P. J.**, s miestom podnikania v P., zastúpenému JUDr. Ladislavom Lukáčom, advokátom v Prešove, Hlavná 19, **o určenie vlastníckeho práva**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 29 C 44/2006, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 24. júna 2013 sp. zn. 7 Co 20/2013, takto

r o z h o d o l :

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Prešove z 24. júna 2013 sp. zn. 7 Co 20/2013 a rozsudok Okresného súdu Prešov zo 14. decembra 2012 č. k. 29 C 44/2006-626 v spojení s uznesením Okresného súdu Prešov z 1. augusta 2013 č. k. 29 C 44/2006-714 a vec vracia Okresnému súde Prešov na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Prešov rozsudkom zo 14. decembra 2012 č. k. 29 C 44/2006-626 určil, že Mesto Veľký Šariš, IČO : 327 972 je vlastníkom cestného telesa – pozemnej komunikácie nachádzajúcej sa na parcele registra „C“ evidovanej na katastrálnej mape pod parcelným číslom X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 395 m² a na parcele registra „C“ evidovanej na katastrálnej mape pod parcelným číslom X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 1449 m² v časti vyznačenej podľa znaleckého posudku zo dňa 29.12.2011 vyhotoveným znalcom Ing. Jozefom Bujňákom, číslo 41/2011, v bodoch 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 a 17 prílohy č. 1 znaleckého posudku, všetko zapísané na LV č. 196 v katastrálnom území Veľký Šariš.

Uznesením z 1. augusta 2013 č. k. 29 C 44/2006-714 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania pozostávajúce z iných trov konania vo výške 100 € a trovy právneho zastúpenia vo výške 1 450,21 € na účet právneho zástupcu žalobcu do 3 dní

od právoplatnosti uznesenia. Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť trovy štátu vo výške 338,86 € na účet Okresného súdu Prešov do 3 dní od právoplatnosti uznesenia.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Prešove rozsudkom z 24. júna 2013 sp. zn. 7 Co 20/2013 potvrdil rozsudok okresného súdu. Vyslovil, že o trovách odvolacieho konania má rozhodnúť súd prvého stupňa. Stotožnil sa s odôvodnením napadnutého rozsudku okresného súdu a rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.). Pokiaľ išlo o vyhlásenie rozsudku súdu prvého stupňa zo 14. decembra 2012 dodal, že pojednávanie v uvedený deň sa začalo o 8.45 hod. Na predchádzajúcom pojednávaní dňa 28. novembra 2012 bolo za prítomnosti žalovaného pojednávanie odročené za účelom vyhlásenia rozsudku na deň 14. decembra 2012 o 9.00 hod. Je teda zrejmé, že sa pojednávanie začalo o 15 minút skôr, ako to bolo pôvodne určené. Išlo síce o vadu konania, avšak o takú vadu, ktorá nemala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie, ktoré odôvodnil ustanovením § 237 písm.f/ O.s.p. Žiadal dovolací súd, aby zrušil rozsudok Krajského súdu v Prešove v spojení s rozsudkom Okresného súdu Prešov a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Uviedol, že rozsudok krajského súdu je zmätočný a nepreskúmateľný, postupom súdu prvého stupňa vyhlásením rozsudku bez jeho prítomnosti pätnásť minút predtým, ako mu súd oznámil termín jeho vyhlásenia, mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Poukázal, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov. Tým, že odvolací súd mu znemožnil zúčastniť sa na verejnom vyhlásení rozsudku a tento nedostatok neodstránil, zaťažil konanie vadou v zmysle ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p.

Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu žalovaného uviedol, že dovolanie je neopodstatnené.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie bolo podané proti právoplatnému rozsudku odvolacieho súdu oprávnenou osobou, riadne zastúpenou (§ 241 ods. 1 O.s.p.), v zákonnej lehote (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či jej opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré ním možno napadnúť.

V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolanie smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, dovolací súd vo veci nerozhodoval a proti rozsudku odvolacieho súdu nebolo pripustené dovolanie. Napadnutý rozsudok preto nevykazuje znaky rozsudku, proti ktorému je dovolanie prípustné.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku podľa § 238 O.s.p., ale zaoberal sa aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

Z vymenovaných procesných väd je v dovolaní výslovne namietaná vada konania podľa § 237 písm.f/ O.s.p., t. j. že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť pred ním konať.

Podľa ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Pod odňatím možnosti pred súdom konať v zmysle tohto ustanovenia treba

rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Dovolateľ vo svojom dovolaní namietal nesprávny postup okresného súdu pokiaľ išlo o vyhlásenie rozhodnutia a neodstránenie tohto pochybenia zo strany odvolacieho súdu.

Súd prvého stupňa na pojednávaní 28. novembra 2012 za prítomnosti žalovaného odročil pojednávanie na 14. decembra 2012 o 9.00 hod. za účelom vyhlásenia rozsudku. Pojednávanie 14. decembra 2012, ako vyplýva zo zápisnice o pojednávaní (č. l. 625 p. v.), začalo o 8.45 hod. a sa skončilo vyhlásením rozsudku. Zápisnica bola vyhotovená a skončená o 8.47 hod. Na vyhlásení rozsudku okrem sudkyne a asistentky senátu nebol nikto iný prítomný. Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že je zrejmé, že pojednávanie sa začalo o pätnásť minút skôr, ako bolo pôvodne určené na pojednávaní 28. novembra 2012. Išlo síce o vadu konania, avšak takú, ktorá nemala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Na vady konania pred súdom prvého stupňa v súlade s ustanovením § 212 ods. 3 O.s.p. odvolací súd prihliada len, ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. K odročeniu pojednávania konaného dňa 28. novembra 2012 došlo iba za účelom vyhlásenia rozsudku po tom, kedy dokazovanie sa vyhlásilo za skončené. Pri pojednávaní odročenom iba za účelom vyhlásenia rozsudku sa žiadne dokazovanie nevykonáva a dochádza na ňom len k vyhláseniu rozsudku. Prítomnosť, či neprítomnosť účastníka na vyhlásení rozsudku tak nie je objektívne spôsobilá ovplyvniť rozhodnutie vo veci samej.

Uvedený názor odvolacieho súdu však nemožno považovať za správny.

Podľa § 156 ods. 1 O.s.p. rozsudok sa vyhlasuje vždy verejne; vyhlasuje ho predseda senátu alebo samosudca v mene Slovenskej republiky. Uvedie pritom výrok rozsudku spolu s odôvodnením a poučením o odvolaní a o možnosti výkonu rozhodnutia.

V zmysle § 156 ods. 2 O.s.p. rozsudok sa vyhlasuje spravidla hneď po skončení konania, ktoré rozsudku predchádzalo. Ak to nie je možné, súd na vyhlásenie rozsudku odročí pojednávanie najdlhšie na tri týždne, v takom prípade súd doručí rozsudok prítomným účastníkom hneď po pojednávaní, na ktorom bol rozsudok vyhlásený a neprítomným účastníkom ho odošle najneskôr do troch dní.

Verejný vyhlásenie rozsudku nie je len formálny, samoúčelný úkon súdu. Jeho podstata má hlboký význam s viacerými procesnoprávnymi dopadmi. Pri verejnom vyhlásení

rozsudku má len ten účastník, ktorý bol riadne oboznámený s časom a miestom verejného vyhlásenia, možnosť uplatniť svoje procesné práva priznávané mu pri tomto procesnom úkone súdu. Obsahom procesného oprávnenia účastníka pri kontrole súdu vyhlasujúceho rozsudok je predovšetkým jeho oprávnenie preveriť, či bol rozsudok v jeho veci vôbec vyhlásený (to má význam z hľadiska účastníkovej vedomosti, či je súd rozsudkom viazaný, a ak áno, akým rozsudkom – akými konkrétnymi výrokmi). Neprehliadnuteľným oprávnením účastníka je tu právo účastníka oboznámiť sa s tým, v akom zložení súd vyhlásil rozsudok (viď tiež § 237 písm.g/ O.s.p.) a s akým odôvodnením. Procesný nedostatok súdu pri tomto úkone, v dôsledku ktorého sa poprie samotná podstata verejného vyhlásenia rozsudku (t. j. ak súd niektorého z účastníkov konania na verejné vyhlásenie rozsudku včas nepredvolá a ani ho iným vhodným spôsobom o verejnom vyhlasovaní rozsudku včas nevyrozumie), možno napraviť len tým, že súd, ktorý rozhoduje o opravnom prostriedku, napadnutý rozsudok zruší (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 6. augusta 2009 sp. zn. 3 Cdo 168/2009). Súd prvého stupňa v danom prípade nepostupoval spôsobom zodpovedajúcim Občianskemu súdnemu poriadku a tento nedostatok odvolací súd neodstránil. V dôsledku toho bola žalovanému znemožnená realizácia jeho procesného oprávnenia byť prítomný na vyhlásení, keď rozsudok bol vyhlásený skôr, ako bola určená hodina vyhlásenia rozhodnutia.

Ak súd vyhlásil rozsudok skôr ako určil v konkrétny deň hodinu na vyhlásenie rozhodnutia, odňal účastníkovi týmto postupom možnosť konať pred súdom (§ 237 písm.f/ O.s.p.), pretože mu znemožnil zúčastniť sa tohto vyhlásenia.

Týmto postupom okresného súdu bola žalovanému odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. Uvedená skutočnosť, že v konaní došlo k procesnej vade podľa § 237 písm.f/ O.s.p. je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť (v danom prípade spolu s rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorý pochybenie prvostupňového súdu nenapravil).

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať, či napadnutý rozsudok nebol vydaný v konaní postihnutom niektorou z procesných vád uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 O.s.p.), zaoberal sa dovolací súd otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O.s.p. Dovolateľ ďalšie vady v zmysle § 237 O.s.p. v tejto časti dovolania nenamietal a tieto nezistil ani dovolací súd.

Vzhľadom na výskyt procesnej vady konania uvedenej v § 237 O.s.p., ktorá zakladá prípustnosť dovolania žalovaného a zároveň aj jeho opodstatnenosť, dovolací súd zrušil rozhodnutia súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1, 2 O.s.p.).

S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania nezaoberal sa napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti ako ani ďalšími námietkami uvedenými v dovolaní.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 veta tretia O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. júna 2015

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová